

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Argoya İlişkin Görüşleri

The Views of the Students Who Are Learning Turkish as A Foreign Language on Slang

Yusuf AYDIN *

Dede Korkut, Aralık 2016/11: 9-18

Öz

Dil çok katmanlı bir dizgedir. Bu dizgenin renkli ve yaratıcı katmanlarından biri de argodur. Argo günlük hayatın pek çok yerinde özellikle teklifsiz konuşmalarda kullanılmaktadır. Argo hakkında bilgi sahibi olmak bu açıdan iletişim kurmayı kolaylaştırabilir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin argoya ve argo öğretimine ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 17 maddeden oluşan bir anket hazırlanmıştır. Ankette yer alacak maddeleri seçmek için 3 uzamanın görüşüne başvurulmuş ve 10 öğrenci ile pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulamadan sonra ankete son şekli verilmiştir. Geliştirilen anket Gazi Üniversitesi Tömer ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde öğrenim gören 86 öğrenciye araştırmacı tarafından bizzat uygulanmıştır. Anketten elde edilen verilere göre çoğunluğu dil öğretiminde argoya da yer verilmesini istemektedirler. Aynı şekilde öğrencilerin büyük çoğunluğu argonun sınıf içi etkinliklerde öğretilbileceğini düşünmektedir. Ancak bu etkinliklerin ders kitaplarında yer alması ya da ders kitaplarında yer alan metinlerde argo kullanılması olumlu karşılanmamıştır. **Anahtar Sözcükler:** Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, argo, argo öğretimi.

Abstract

Language is a multilayer system. Slang is one of the colourful and creative layer of this system. It is widely used in daily life, especially in casual speech. For that reason, knowing about slang may ease the communication. In this study, it is aimed to determine the view of students, who are learning Turkish as a foreign language, on slang. In order to learn their views, a questionnaire which is consisted of 17 item was developed. To choose the items for the questionnaire, 3 domain expert were consulted and a pilot study conducted with 10 students. After the pilot study the questionnaire took its final form. The questionnaire delivered to 86 students who are learning Turkish as a foreign Language at Gazi University Turkish Language Learning Research and Application Centre and Ondokuz Mayıs University Turkish Teaching, Application and Research Centre. According to results majority of students think that slang should be included in language learning. Likewise, most of the students think that slang can be taught in in-class activities. However, teaching slang by course books and the usage of slang in the texts in course books are not reacted positively.

Key Words: Teaching Turkish as a foreign language, slang, teaching slang.

* Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü.

Giriş

Dilin her yerde ve her durumda değişmez bir kullanımı yoktur. Kişinin konuşurken seçtiği sözcükler, deyimler, vurgu, tonlama ve bunları tamamlayan jest ve mimikleri değişkendir. Bunlar kişinin içinde bulunduğu ortama, konuştuğu kişiye, psikolojik durumuna vb. göre değişiklik gösterir. Söz gelimi bir öğretmenin sınıfta ders anlatırken kullandığı dil ile çok samimi olduğu bir arkadaşıyla konuşurken ya da günlük hayatta çeşitli yerlerde kullandığı dil farklıdır ve öyle de olmak zorundadır. Heyecanlandığımızda ya da sinirlendiğimizde kullandığımız dil de birbirinden farklıdır. Bu farklılıklar resmi (teklifli) ve teklifsiz konuşma olarak adlandırılan konuşma şekillerinde açıkça görülür.

Konuşan iki taraf arasında samimi bir ilişki yoksa konuşma resmi bir seyir izler. Örneğin, öğretmen ile öğrenci, memur ile amir arasında gerçekleşen konuşmalar genellikle resmidir. Aradaki ilişkinin niteliği seçilen sözcükleri, vurguyu ve beden dilini etkiler. Bu tür konuşmalarda kaba ve argo olarak görülen sözcükler, abartılı jest ve mimikler kullanılmaz. Sesin tonu çok alçaltılıp yükseltilmez. Samimi olunan kişilerle konuşurken ise konuşma şekli değişir. Yeri geldiğinde kaba ve argo sözcükler kullanılır. Resmi konuşmalarda kullanılmayacak jest ve mimikler kullanılabilir. Sesin tonu yükseltilebilir ya da çok düşürülebilir.

Yukarıda değinildiği gibi konuşmanın resmi ya da teklifsiz oluşunu etkileyen unsurlardan biri de argodur. Türk argosu ile ilgili ilk çalışmaları yapan isimlerden olan Devellioğlu (1990:14) argoyu “her ülkede her dilde görülen, toplum içinde bir kesimin ya da öbeklerin farklı bir biçimde anlaşmayı sağlamak amacıyla oluşturduğu bir özel dil” olarak tanımlamaktadır. Aksan (2007:89) da benzer şekilde argoyu “her ülkede her dilde görülen, toplum içinde bir kesimin ya da öbeklerin farklı bir biçimde anlaşmayı sağlamak amacıyla oluşturduğu bir özel dil” olarak tanımlar. Argo ile ilgili yaptığı araştırmalardan yola çıkan Aktunç (2015:9-11) ise alan argosu ve genel argo terimlerini önerir. Alan argosu yaşayış, davranış biçimi, kurallara uyma gibi konularda toplumun genelinden farklı olan gruplar içinde doğar. Alan argosu içinde doğan sözcük ve deyimler zamanla genel argoya sızarak daha geniş kitleler tarafından anlaşılır hâle gelir. Bazı sözcükler ise iyice yaygınlaşarak artık argo olmaktan çıkar.

Argo resmi konuşmaların dışında dilin olduğu hemen her yere girmiştir. Gazetelerde, dergilerde, sosyal paylaşım sitelerinde ya da kullanıcıların herhangi bir konu ya da kavram hakkında yorumlarını yazdıkları internet sözlüklerinde sık sık argo kullanılmaktadır. Ortak ilgileri olan çeşitli toplumsal gruplar da kendi argolarını oluşturabilmektedir¹. Dolayısıyla günlük hayatta kullanılan dil, ders kitaplarında ya da sınıfta kullanılan dilden farklı, argo sözcük ve deyimler içeren bir dildir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin de gündelik hayatta kullanılan dili anlamaları için Türkçenin argosu hakkında bilgi sahibi olmaları gerekir. Sınıfta kitaplardan ve öğretmenlerden duydukları Türkçe ile sokakta, evde, alışverişte kısacası günlük hayatın her alanında kullanılan dilin farklı olduğu gören öğrenciler kafa karışıklığı ve iletişimde güçlük yaşayabilirler.

Filmlerde, dizlerde ve çeşitli televizyon programlarında da argo sözcükler kullanılır. Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni’nde de buna değinilmiştir. Metin’de (2016: 71) televizyon ve film izleme ile ilgili verilen bir ölçekte C1 düzeyi için “ Çok sayıda argo sözcük ve deyim içeren filmleri anlayabilir” ifadesi verilmiştir. Yine toplumdilbilimsel yeterliliklerle ilgili verilen başka bir ölçekte C1 düzeyi için aynı şekilde “ Çok sayıda argo ve deyim içeren filmleri anlayabilir” ifadesi kullanılmıştır (2016: 122). Böylece Çerçeve Metni bir dilin argosunu anlamının o dilin toplumdilbilimsel olarak doğru ve etkili kullanılmasında gerekli olduğunu vurgulamıştır.

¹ Doğan’ın (2016) otomobil-severler olarak adlandırılan sosyal grubun oluşturdukları dil üzerine yaptığı inceleme, otomobil-severler argosu olarak adlandırılacak bir dil kullanımının çeşitli yönlerini ortaya koymaktadır.

Sözcükler, terimler yabancı dillerden gelme öğeler, atasözleri, deyimler, insanlar arası ilişkilerde kullanılması gelenek olmuş kalıp sözler ve kalıplaşmış birtakım özdeyişler bir dilin sözcük varlığını oluşturur. (Aksan, 2014: 13). Argo da dilin söz varlığının parçalarındandır. Türkçe'nin söz varlığı bütün zenginliğiyle sunulması için argoya da değinmek gerekmektedir. Nitekim Yabancı dil olarak Türkçe Öğretimi üzerine yazılmış ilk eser olarak değerlendirilebilecek Divânu Lugâti't-Türk aynı zamanda küçük bir argo sözlüğüdür. Kaşgarlı Mahmud eserinde argo sayılabilecek sözcüklere de yer vermiştir. Aktunç (2015, 14-17) Kaşgarlı Mahmud'un sözlüğünde yer verdiği 50 argo sözcük saptamıştır. Bönğ (iri yarı, yoğun, obur kişi); çöp (değersiz kimse); sırıçga(gevşek ve tembel adam); yıgaç (erkeklik organı) bu sözcüklerden bazılarıdır. Kaşgarlı Mahmud argoyu da dilin parçası olarak görmüş ve yabancıların onu öğrenmesinde bir sakınca görmemiştir. Böylece o dönemki söz varlığını bütün ayrıntılarıyla ortaya koymuştur (Aksan, 2007: 31)

Yöntem

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin argo hakkındaki görüşlerini öğrenmeyi amaçlayan bu araştırma, nicel araştırma yöntemleri altında yer alan tarama modelindedir. Tarama araştırmalarında araştırmaya katılanlara inançları, görüşleri, özellikleri, geçmişteki ya da şimdiki davranışları sorulur (Neuman, 2006: 395). Tarama modelleri geçmişte ya da hâlen varolan bir durumu olduğu şekliyle betimler ve amaçlar genellikle soru cümleleriyle ifade edilir (Karasar, 2008: 77). Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde araştırma için ulaşılabilir olan kişiler kullanılır (Best ve Khan, 2006: 18). Araştırmada B2 ve C1 düzeyinde öğrencisi bulunan Türkçe öğretim merkezleriyle ilişkiye geçilmiş ve uygulama için olumlu dönüt veren merkezlerde anket uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin argo hakkındaki görüşlerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilerin kişisel bilgilerini öğrenmeye yönelik 4 maddeye yer verilmiştir. 2. bölümde ise öğrencilerin argo hakkındaki görüşlerini öğrenmeyi amaçlayan 17 madde yer almaktadır. 2. bölümde yer alan maddeler kapalı uçludur. Öğrencilerin argo hakkında fikirlerini söylemek istemeyebilecekleri düşünülerek "fikrim yok" seçeneğine de yer verilmiştir.

Anketi geliştirmek için öncelikle bir madde havuzu oluşturulmuş ve bu madde havuzunda yer alan maddeler 3 alan uzmanının görüşleri alınarak elenmiş ve gerekli değişiklikler yapılmıştır. Ankete son halini vermek için 10 öğrenci üzerinde pilot uygulama yapılmıştır. Öğrencilerden gelen dönütler doğrultusunda ankete son şekli verilmiştir.

Anket araştırmacı tarafından bizzat uygulanmıştır. Argonun ne olduğu anketin girişinde açıklanmıştır. Bunun yanında her sınıfta argonun ne olduğu açıklanmış daha sonra anket uygulanmıştır. Bu çalışma kapsamında ankete yer alan 12 madde üzerinde tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Tanımlayıcı istatistiksel analizler sonucunda elde edilen veriler tablolaştırılarak sunulmuştur. Tablo 1'de "Dil eğitiminde argoya yer verilmeli mi? sorusuna verilen cevaplar gösterilmiştir.

Tablo 1: "Dil eğitiminde argoya yer verilmeli mi?" sorusuna verilen cevaplar.

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	26	31.7
Hayır	21	25.6
Bazı durumlarda yer verilmeli	35	42.7
Toplam	82	100

Tablo 1'e göre öğrencilerin çoğunluğu dil öğretiminde argoya da yer verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Öğrencilerin %31,7'si (n=26) "Dil öğretiminde argoya yer verilmeli mi?" sorusuna evet cevabı verirken, % 42,7'si (n=35) dil öğretiminde bazı durumlarda argoya yer verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu sonuçtan hareketle dil öğretiminde yeri geldikçe argoya da temas edilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır. Argo dilin yaratıcılık alanlarından ve genel dile sızan argo sözcükler söz varlığını zenginleştirir, konuşmaya renk katar (Çotuksöken, 2009:20).

"Türk argosu hakkında bilgi sahibi olmak iletişim kurmanızı kolaylaştırır mı?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: "Türk argosu hakkında bilgi sahibi olmak iletişim kurmanızı kolaylaştırır mı?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	25	30.5
Hayır	20	24.4
Bazı durumlarda kolaylaştırır	32	39
Fikrim yok	5	6.1
Toplam	82	100

Tablo 2'ye göre öğrencilerin %30,5'i (n=25) Türk argosu hakkında bilgi sahibi olmanın iletişim kurmalarını kolaylaştıracağını, % 39'u (n= 32) bazı durumlarda kolaylaştıracağını ifade etmişlerdir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Türk argosu hakkında bilgi sahibi olmanın iletişimi kolaylaştıracağını düşünmektedir. Günlük hayatta kullanılan dilin çok sayıda argo sözcük ve deyim içerdiği düşünülürse, bu sonucun daha anlamlı olduğu görülecektir. Argo hakkında bilgi sahibi olmadan da iletişim kurup, her türlü ihtiyacı sağlamak mümkündür. Nitekim öğrencilerin %24,4'ü (n= 20) Türk argosu hakkında bilgi sahibi olmanın iletişim için gerekli olmadığını düşünmektedir. Ancak dilin olduğu pek çok yerde argo olduğu düşünülürse, argo sözcük ve ifadelerle aşına olmanın kişiye avantaj sağlayacağı ortadadır.

"Duygu ve düşünceler argo sözcüklerle daha iyi ifade edilebilir mi?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: "Duygu ve düşünceler argo sözcüklerle daha iyi ifade edilebilir mi?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	30	36,6
Hayır	18	22,0
Bazı durumlarda ifade edilebilir	28	34,1
Fikrim yok	6	7,3
Toplam	82	100

Öğrencilerin %36,6'sı (n=30) duygu ve düşüncelerin argo sözcüklerle daha iyi ifade edileceğini, % 34,1'i (n=28) bazı durumlarda argonun duygu ve düşünceleri daha iyi ifade edebileceğini belirtmişlerdir. Argo dilin en yaratıcı ve canlı katmanlarından. Bu sebeple kimi durumlar argo ile daha açıklayıcı bir şekilde ifade edilebilir. Örneğin "gaza basmak" deyimini ile kaçmak, hızlıca bir ortamı terk etmek durumu çarpıcı bir şekilde ifade edilmiştir.

"Sınıfta argo sözcükler duymak sizi rahatsız eder mi?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: "Sınıfta argo sözcükler duymak sizi rahatsız eder mi?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	23	28
Hayır	37	45,1
Bazen rahatsız eder	17	20,7
Fikrim yok	5	6,1
Toplam	82	100

Argo sözcük ve deyimler kimi durumlarda rahatsızlık kaynağı olabilmektedir. Kelimelerin çağrıştırdıkları anlamlar ya da kullanılış şekilleri kırıcı, aşağılayıcı olabilmektedir. Argo suç ve cinsellik ile ilgili pek çok sözcük ve deyim sahibidir. Öğrencilerin % 45,1'i sınıfta argo sözcük ve deyimleri duymanın kendilerini rahatsız etmeyeceğini ifade etmişlerdir. Bunun yanında öğrencilerin %28'i (n=23) sınıfta argo sözcük duymaktan rahatsız olacaklarını, % 20,7'si (n=17) de bazı durumlarda rahatsız olacaklarını dile getirmişlerdir. Bu sonuçlardan hareketle sınıfta öğretilecek argo sözcük ve deyimler konusunda oldukça dikkatli davranmak gerektiği söylenebilir. Öğrenciler özellikle argo kullanmaya teşvik edilmemelidir. Öğrencilere argonun da dilin bir parçası olduğu ve uygun yerlerde kullanılması gerektiği hatırlatılmalıdır.

"Argo sınıf içi etkinliklerle de öğretilmeli mi?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: "Argo sınıf içi etkinliklerle de öğretilmeli mi?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	28	34,1
Hayır	21	25,6
Bazı durumlarda öğretilmeli	30	36,6
Fikrim yok	3	3,7
Toplam	82	100

Öğrencilere sınıf ortamında argo öğretmenin gereksiz olduğu, argonun sınıf dışında günlük hayatta öğrenilebileceği düşünülebilir. Ancak bu ön kabulden önce öğrencilerin sınıf ortamında argo öğretimiyle ilgili ne düşündüklerini ortaya çıkarmak önemlidir. Öğrencilerin % 34,1'i (n=28) sınıf ortamında argo öğretilmeli derken, % 36,6'sı bazı durumlarda öğretilmeli demmiştir. Öğrencilerin % 25,6'sı (n=21) ise argonun sınıf içinde öğretilmemesi gerektiğini ifade etmişlerdir. 3 öğrenci ise bu konu ile ilgili fikri olmadığını ifade etmiştir. Bu sonuçlardan hareketle öğrencilerin yaklaşık %70'i argonun sınıfta bir şekilde öğretilmesini istemektedir.

"Argo ile küfür aynı şey midir?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: "Argo ile küfür aynı şey midir?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	7	8,5
Hayır	63	76,8
Bazı durumlarda aynı şeydir	10	12,2
Fikrim yok	2	2,4
Toplam	82	100

Argo ile küfür genellikle birbirine karıştırılır. Oysa argo ile küfür farklı şeylerdir. Küfür çoğunlukla bir başkasına duyulan kızgınlığı ifade etmek için çeşitli sözcük ve deyimleri kullanmak olarak tanımlanabilir. Küfretme bazen nesnelere dönük olabilmektedir. Argo sözcük ve deyimler ise temelde konuşulananın bir üçüncü kişi tarafından anlamaması için kullanılır. Bu anlaşılmasız sözcükler zamanla anlaşılır hale gelir ve genel dile sızarlar (Aktunç, 2015:11). Tablo 6'ya bakıldığında öğrencilerin % 76,8'i (n=63) argo ile küfürün aynı şey olmadığını ifade etmişlerdir. 12 öğrenci (%10) ise argo ile küfürün bazı durumlarda aynı şey olduğunu dile getirmiştir. Nitekim argoda da hakaret etmek, birine çeşitli sebeplerle duyulan kızgınlığı ifade etmek için çok sayıda sözcük bulunmaktadır. Bu sözcüklerin bazıları genel dilde de kullanılmaktadır. Bu açıdan bazı durumlarda argo ile küfür kesişmektedirler.

"Ders kitaplarındaki metinlerde argo kullanılmalı mı?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: "Ders kitaplarındaki metinlerde argo kullanılmalı mı?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	5	6,1
Hayır	54	65,9
Bazı yerlerde kullanılmalı	18	22,0
Fikrim yok	5	6,1
Toplam	82	100

Öğrencilerin % 65,9'u (n=54) ders kitaplarında argo sözcüklerin kullanılmaması, % 22'si (n=18) bazı yerlerde argo kullanılmasını gerektiğini ifade etmişlerdir. Kitaplarda argo kullanılmalı diyen 5 (% 6,1) öğrenci vardır. Yine aynı sayıda öğrenci de konu ile ilgili fikri olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu ders kitaplarında argo kullanılmasına karşıdır. Türkçe öğretimi büyük ölçüde kitaplara ve metinlere bağlıdır ve bu metinler sayesinde öğrencilerin dilin zenginliklerini, kurallarını öğrenirler (Özbay, 2013:171). Dolayısıyla ders kitaplarındaki metinlerde kullanılan dile son derece dikkat edilmesi gerekir. Tablo 7'de yer alan sonuçlardan hareketle öğrencilerin de bu durumun farkında olduğu söylenebilir.

"Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için argo sözlük hazırlanmalı mı?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: "Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için argo sözlük hazırlanmalı mı?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	35	42,7
Hayır	28	34,1
Fikrim yok	19	23,2
Toplam	82	100

Yabancı dil olarak İngilizce öğrenenler için çeşitli argo sözlükleri bulunmaktadır. Ancak yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için hazırlanmış bir argo sözlük yoktur. Tablo 8'e göre öğrencilerin % 42,7'si yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için argo sözlük hazırlanmasını, % 34,1'i (n=28) ise buna gerek olmadığını ifade etmiştir. Herhangi bir fikri olmayan öğrenci sayısı ise 19 (%23,2) dir. Fikri olmayanlar dışarıda tutulursa öğrencilerin yarısından fazlası bir argo sözlük hazırlanmasını istemektedir. Argo canlı ve sürekli değişen bir kelime haznesine sahiptir. Sözlükler bu değişimin gerisinde kalmaktadırlar. Nitekim Aktunç (2015) sözlüklerin argoya ulaşamayacağını dile getirmiştir. Ancak dile ait zenginliklerin bu tarz materyaller aracılığı ile somutlaştırılması ve sunulması gerekli olduğu söylenebilir.

"Sizce bir toplumun argosu o toplumun kültürü hakkında size ipuçları verir mi?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 9'da gösterilmiştir..

Tablo 9: "Sizce bir toplumun argosu o toplumun kültürü hakkında size ipuçları verir mi?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Evet	43	52,4
Hayır	21	25,6
Fikrim yok	18	22,0
Toplam	82	100

Tablo 9'a göre öğrencilerin % 52,4'ü (n=43) argonun bir toplumun kültürü hakkında ipuçları verdiğini, % 25,6'sı (n=21) ise argonun toplumun kültürü hakkında ipucu vermediğini ifade etmiştir. Bu konuda 18 (% 22) öğrenci ise bir fikri olmadığını dile getirmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin çoğunluğu argonun kültür hakkında bilgi verdiğini düşünmektedir.

"Okulda öğrendiğiniz dili sokakta duyuyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10: "Okulda öğrendiğiniz dili sokakta duyuyor musunuz?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Sık sık	33	40,2
Ara sıra	32	39,0
Nadiren	15	18,3
Hiçbir zaman	2	2,4
Toplam	82	100

Resmi kurumlarda öğrencilere öğretilen dil standart konuşma ve yazma dilidir. Ancak sokakta bundan farklı argo sözcük ve deyimlerin olduğu bir dil kullanılmaktadır. Bu durum öğrenciler için kafa karışıklığına yol açabilmektedir. Öğrenci güncel dilin dışında farklı bir dil öğrendiği kanısına kapılabilir. Nitekim Tablo 10'a göre öğrencilerin % 32'si (n=39) sınıfta öğrendikleri dili ara sıra sokakta duyduklarını, % 18,3'ü (n=15) nadiren duyduklarını ifade etmiştir. 2 öğrenci (%2,4) ise sınıfta öğrendikleri dil ile sokakta duydukları dilin farklı olduğunu düşünmektedir. Bu sonuçlar abartılı durabilir. Ancak güncel sokak dilinin öğretimine ilişkin bir problem olduğu ortadadır.

"Televizyon ve radyoda argo/argo olduğunu düşündüğünüz sözcükler duyuyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11: "Televizyon ve radyoda argo/argo olduğunu düşündüğünüz sözcükler duyuyor musunuz?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Sık sık	11	13,4
Ara sıra	33	40,2
Nadiren	27	32,9
Hiçbir zaman	11	13,4
Toplam	82	100

Televizyonda ya da radyoda argo sözcük ve deyimler kullanılabilir. Öğrencilerin % 13,4'ü (n=11) televizyonda ve radyoda argo olduğunu düşündükleri ya da bildikleri sözcükleri sıklıkla duyduklarını, % 40,2'si (n=33) televizyon ve radyoda ara sıra argo sözcükler duyduklarını, % 13,4'ü (n=11) nadiren argo olduğunu düşündükleri ya da bildikleri sözcükler duyduklarını belirtmişlerdir. Televizyon ve radyoda argo sözcük duymayan kişi sayısı ise 11 (%13,4)'dir. Bu sonuçlardan hareketle öğrencilerin çeşitli sıklıklarda argo sözcüklerle karşılaştıkları söylenebilir. Argo yalnızca sokakta değil, çeşitli kitle iletişim araçlarında da kullanılmaktadır.

"İçinde argo/argo olduğunu düşündüğünüz sözcükler olan metinlerle karşılaşılıyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12: "İçinde argo/argo olduğunu düşündüğünüz sözcükler olan metinlerle karşılaşılıyor musunuz?"

Gruplar	Frekans f	Yüzde %
Sık sık	8	9,8
Ara sıra	17	20,7
Nadiren	41	50,0
Hiçbir zaman	16	19,5
Toplam	82	100

Tablo 12'ye göre öğrencilerin % 9,8'i (n=8) içinde argo olduğunu düşündükleri ya da bildikleri metinlerle sık sık karşılaşmakta, öğrencilerin %20,7'si (n=17) bunun ara sıra olduğunu, %50'si (n=41) ise nadiren böyle metinlerle karşılaştıklarını, % 19,5'i (n=16) ise içinde argo sözcükler geçen metinlerle karşılaşmadıklarını ifade etmişlerdir. Argo yazılı değil daha çok sözlü bir dildir. Son yıllarda sosyal medya kullanımının artması ve çeşitli internet siteleriyle argo yazılı hale gelmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin içinde argo geçen metinlerle karşılaşmaları sınırlı olması normaldir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgulara göre yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin çoğunluğu dil öğretiminde argoya da yer verilmesini istemektedirler. Aynı şekilde öğrencilerin büyük bölümü argo hakkında bilgi sahibi olmanın iletişim kurmayı kolaylaştıracağını ifade etmiştir. Öğrencilerin yarıya yakını sınıfta argo sözcükler duymanın kendilerini rahatsız etmeyeceğini ifade ederken, %20'si argo sözcükleri duymanın kendilerini bazen rahatsız ettiğini

bazen de etmediğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu sınıf içi etkinliklerde argonun öğretilebileceğini düşünmektedir. Ancak bu etkinliklerin ders kitaplarında yer alması ya da ders kitaplarında yer alan metinlerde argo kullanılması olumlu karşılanmamıştır. Öğrencilerin yarıya yakını yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için argo sözlük hazırlanmasının gerekli olduğunu ifade ederken, bu konuda fikri olmayan öğrenci sayısının da yüksek olduğu söylenebilir.

Bazı öğrenciler güncel sokak dilinden uzak kaldıklarını, okulda öğrendikleri dili sokakta duymadıklarını söylemiştir. Bu noktada güncel Türkçenin öğretiminde sorunlar olduğu görülmektedir. Öğrenciler televizyonda ve radyoda ya da yazılı metinlerde de argo sözcüklerle karşılaşmaktadır. Argo yalnızca sokakta değil kitle iletişim araçlarında da kullanılmaktadır. Dolayısıyla hayatın her alanında kullanılan argoyu öğrencilere anlatmak için daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için hedef argo sözcükler belirlemek ve bunların öğretimine yönelik içerik ve etkinlikler oluşturmak, argo sözlükler hazırlamak bu konuda yapılabilecekler arasındadır.

Kaynakça

Kaynaklar

- Aksan, D. (2007). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Aksan, D. (2007). *Türkçenin Bağımsızlık Savaşını*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2014). *Anadilimizin Söz Denizinde*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aktunç, H. (2015). *Büyük argo sözlüğü*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları,
- Best, W. J. ve Kahn, V. J. (2006). *Research in education*. Pearson Education Inc.
- Çotuksöken, Y. (2009). *Dilce Türkçe Üzerine Değinnmeler*. Toroslu Kitaplığı, İstanbul.
- Devellioğlu, F. (1990). *Türk Argosu*. Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Doğan, N. (2016). "Otomobil-Severlerin Dili: Bir Toplumsal Dil Türü Ve Kent Folkloru Örneği", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 26, 266-293.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri II*. İstanbul: Yayın Odası.
- Özbay, M. (2013). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*. Ankara: Öncü Kitap.
- Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni
http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf 29.09.2016

